

در گفت‌وگو با دکتر فواد ایزدی:

اشاره:

نیروهای حزب‌اللهی و ارزشی برای
او ارزشی خاص قائلند، با دیدن او و یا
تصویر او در مطبوعات یا رسانه‌های
شنیداری و دیداری احساس آرامشی
خاص می‌کنند؛ احساسی از نوع حضور
یک سردار فرهنگی در عرصه جنگ نرم
در کنار خود آن هم پشت خاکریز نیروهای
خودی.

دکتر فواد ایزدی که کارشناسی ارشد
در مطالعات ارتباطات جمعی از دانشگاه
هوستون آمریکا و دکترای ارتباط جمعی را
از دانشگاه ایالتی لوئیزیانا آمریکا با تمرکز
ارتباطات سیاسی بین‌المللی به پایان برده
است، با همه مشغله‌هایش به ویژه درباره
ملکرات هسته‌ای و ماجرای برجام، دعوت
تلفنی ما را پذیرفت و به پرسش‌های ما
درباره نامه رهبری پاسخ داد.

نامه‌ای فراتر از دیپلماسی عمومی

همین دلیل این نامه نوشته شد. مقام معظم رهبری با توجه به مسئله
اسلام‌ستیزی در غرب، نسبت به این موضوع عکس العمل نشان دادند.
خود رهبری هم به این مسئله اشاره دارند که چرا به جوانان نامه نوشتند،
چون این جمعیت، مستعدتر هستند و آمیدی به دولتمردان کشورهای
غربی نیست. جوانان هم به خاطر آن روحیه نسبتاً پاک‌تری که دارند،
بیش از دیگران ظرفیت پذیرش حرف حق را دارند. از این جهت آنان
مخاطب بودند.

فرهنگ پویا: حضرت آقا در این نامه به تاریخ شرمساری غرب
اشاره کرده‌اند. به نظر جنابعالی سیاه‌ترین نقطه این تاریخ
شرمساری چیست؟

تاریخ غرب پر از جرم و جنایت است. کشورهای اروپایی، در ابتدای
تاسیس، معمولاً با هم درگیر بودند و جنگ‌های متعددی با هم داشتند
که این جنگ‌ها منجر به قتل و غارت گسترده‌ای شد. این کشورها بعد
از مدتی، در اوایل قرن شانزدهم به سمت کشورهای آفریقایی و آسیایی
هجوم آوردند و درهرجایی که حضور پیدا کردند به قتل و غارت و تاراج
منابع این کشورها پرداختند. بزرگترین جنگ‌ها در تاریخ بشر در قرن بیستم
و در اروپا اتفاق افتاد و همین خوی جنگ طلبی است که تا به امروز هم
وجود دارد.

فرهنگ پویا: با تشکر از شما به خاطر شرکت در این
گفت‌وگو، در نامه مقام معظم رهبری به جوانان غرب، ایشان
مستقیماً جوانان را مورد خطاب قرار دادند. آیا تفاوتی بین نسل
جوان کنونی غرب با نسل‌های دیگر وجود دارد که رهبری معظم
انقلاب آنها را مورد خطاب قرار دادند یا خیر؟

بی‌گمان باید گفت که نسل‌های متعددی که پشت سر هم
می‌آیند، تفاوت‌هایی با هم دارند. در حال حاضر، نسل جدید در غرب
بیشتر در معرض مسائل اجتماعی و رسانه‌های متعددی است که در
نسل قبلی وجود نداشته است. این تفاوت وجود دارد و منحصر به
جوانان غربی نیست، در مورد جوانان ایرانی هم همین قضیه وجود
دارد.

فرهنگ پویا: چرا رهبر انقلاب به دیربیدار شدن وجدان
عمومی غرب اشاره می‌کنند و توجه جوانان غربی را به سوی
این معضل فرهنگی سوق می‌دهند؟ آیا روزه‌ای باز شده است
که مقام معظم رهبری آنها را مورد خطاب قرار می‌دهند یا خیر؟
در ابتدای نامه، دلیل نوشتن آن بیان شده است. دلیل انتشار این نامه
اتفاقاتی است که در فرانسه روی داد. در هفته‌ای که این نامه منتشر شد
که این اتفاقات منجر به یک موج جدید اسلام‌ستیزی در اروپا شد و به

فرهنگ پویا: همانطوری که مطلع هستید نامه مقام معظم رهبری با سکوت رسانه ای نظام سلطه در خارج و برخی از جریانه های داخلی جریان به اصطلاح اصلاحات و اعتدال مواجه شده است. جنابعالی این سکوت یا بایکوت را ناشی از چه مسئله ای می دانید؟

در داخل، عده ای غرب گرا و به اصطلاح اروپا محور هستند. اروپایی ها به افرادی که توجه شان به اروپا باشد، می گویند: اروپا محور. عده ای خیلی مایل نیستند که تاریخ غرب برای جوانان چه جوانان داخل کشور ما و چه جوانان خارج از کشور باز خوانی شود، چرا که علاقه خاصی به اروپا و فرهنگ و تفکر اروپایی و آمریکایی دارند. در خارج از کشور نیز بعد از رحلت حضرت امام (رحمة الله علیه)، به طور کلی مقام معظم رهبری در بایکوت خبری رسانه های غربی قرار گرفتند. این رسانه های غرب متوجه شدند که نسبت به حضرت امام اشتباهی را مرتکب شدند که نباید در مورد مقام معظم رهبری این اشتباه را تکرار کنند. آنان در سالهای ابتدایی انقلاب اسلامی به علت دشمنی با حضرت امام، تبلیغات گسترده فراوانی را بر ضد ایشان انجام می دادند. در عمل این تبلیغات منفی باعث مشهورتر شدن و محبوب تر شدن حضرت امام در جهان شد. به همین دلیل، این اشتباه را در مورد مقام معظم رهبری تکرار نکردند؛ یعنی مقام معظم رهبری را در یک بایکوت خبری قرار داده اند. البته این نامه در بعضی از نشریات غربی منتشر شده است، ولی نوع پوشش آن منفی است. این عملکرد رسانه های غربی طبیعی است و جای سوال ندارد. آنچه جای سوال دارد این است که چرا علیرغم اطلاع نسبت به اهمیت افکار عمومی و نقش تبلیغات در جهان، از این مسئله غفلت کرده و در حوزه تبلیغات بین الملل موفق نبوده ایم؟ این نامه یک زنگ بیدارباش برای ما است تا متوجه شویم دست ما در حوزه تبلیغات بین الملل خالی است. پس از انتشار این نامه، معلوم شد که متصدیان تبلیغ در حوزه بین الملل، کارآمد نیستند. این نامه می تواند بهانه ای باشد برای آسیب شناسی تبلیغات در خارج از کشور. ما در این موضوع شاهد عدم نظم و کار کارشناسی هستیم. کشور ما به یک شورای عالی دیپلماسی عمومی نیاز مبرم دارد. دیپلماسی عمومی کارهایی است که جهت تاثیر گذاری بر افکار عمومی جهان صورت می پذیرد. این نامه را باید در قالب دیپلماسی عمومی بلکه فراتر از آن تعریف کرد چرا که از سوی یک مرجع دینی که نفوذ او فراتر از مرزهای کشورهای اسلامی است، صادر شده است. در هر حال باید گفت که توجه به فعالیت های تبلیغی در خارج از کشور اهمیت دارد و به سازماندهی قوی و دقیق نیاز دارد. معتقدم که برای رفع این معضل، باید شورای عالی دیپلماسی تشکیل شود.

فرهنگ پویا: به نظر شما چه نکاتی از این نامه نسبت به نکات دیگر آن برجسته تر می باشد؟

کل این نامه، دو صفحه است و مطلب اضافه ای در آن وجود ندارد. همه نکاتی که در این نامه آمده است، نکات مفیدی بوده و متن آن هم متن خوبی می باشد که البته ظاهرا به خوبی ترجمه نشده است. من ترجمه انگلیسی آن را دیدم و معتقدم خیلی روان تر از این می شد آن را ترجمه کرد. در هر حال باید گفت که همه بخش های نامه، قابل توجه است. شما می توانید یک سیر منطقی را در آن مشاهده کنید. به همین خاطر، توجه بیشتر به یک بخش و عدم توجه به بخش دیگر، موجب به هم ریختن این سیر منطقی خواهد شد.

فرهنگ پویا: با توجه به حضور جنابعالی در دنیای غرب، روند

اسلام گرایی و گرایش مردم آن دیار به اسلام را چگونه می بینید؟ از آنجایی که مسیحیت امروز، مسیحیت تحریف شده ای است، نمی تواند نیازهای فطری غربی ها را برآورده کند. بخشی از مردم آنجا به دلیل ناکارآمدی مسیحیت، به سوی سکولاریسم رفته اند و بخشی دیگر نیز به دلیل فطرت پاک تری که دارند، نمی توانند در عمل بی دین باشند و به همین دلیل به سوی ادیان دیگر می روند. این دو گروه قابلیت بالایی برای مسلمان شدن دارند، ولی از آنجایی که ما در تبلیغات بین المللی ضعیف هستیم نتوانسته ایم از این فرصت، استفاده بهینه ای را بنماییم. اکنون برادران اهل سنت در حوزه های تبلیغی، پیشرفت حساب شده و کارآمدتری نسبت به ما دارند. البته پیشرفت آنان خود معلول دلایل و عوامل گوناگونی نیز می باشد از جمله این که جمعیت آنها از ما بیشتر است و دیگر این که مجموعه هایی که در داخل کشور باید در این حوزه فعال باشند، به آن صورت آشنا به محیط بین الملل نیستند. این عدم آشنایی به این معنی نیست که فلان شخص به خارج سفر نکرده است، چه بسا به خارج از کشور هم سفر کرده باشد، ولی هر کاری مخصوصا کار تبلیغی، نیازمند تخصص لازم و همین طور شناخت عمیق از مخاطب و از فرهنگ کشور هدف می باشد که متأسفانه در این حوزه ها ما مشکل داریم و مطالعات منطقه ای در کشور ما ضعیف است. نتیجه این کاستی ها این می شود که ما چه در زمینه تبلیغ دینی و چه در زمینه سیاسی نتوانیم در این کشورها تاثیر گذار باشیم.

فرهنگ پویا: به این نکته اشاره کردید که نامه حضرت آقا یک زنگ بیدارباش برای داخل در مورد عرصه فعالیت های بین الملل می باشد. با این وصف وظیفه حوزه علمیه باید سنگین تر از قبل باشد. به اعتقاد جنابعالی، در این زمینه چه وظایفی بر عهده حوزه علمیه به می باشد؟

قطعا اولویت اول حوزه های علمیه، خود ایران می باشد چرا که اگر در داخل ایران، دین تضعیف شده و مردم نسبت به آن بی توجه شوند، آن وقت چگونه می توان مروج دین در دنیا شد؟ پس اولویت اول، داخل ایران است. با این همه اما، با توجه به وضعیت موجود در دنیا، اگر در عرصه بین المللی حضور نداشته باشیم، به علت حضور دشمنان اسلام و جمهوری اسلامی در این عرصه، آنان خواهند توانست به تدریج در این محیطها نفوذ کرده و آن را به تسخیر خود در آورند. به همین جهت، حضور فعال در عرصه بین الملل، اهمیت دو چندان پیدا خواهد کرد. این اهمیت نه فقط به خاطر تبلیغ دین و ثوابی که از این رهگذر خواهیم برد، بلکه در کنار آن باید به رفع و دفع تهدیدهای امنیتی نیز توجه کرد. امروزه موج عظیمی به نام اسلام هراسی، در غرب به راه افتاده است که باید از آن جلوگیری کرد چرا که عدم حساسیت در برابر چنین تهدیدهایی، خطرات متعددی را متوجه اسلام و ایران خواهد نمود. حضور در مجامع بین المللی اهمیت دارد و یکی از وظایف اصلی حوزه های علمیه نیز تبلیغ دین است. البته باید گفت یکی از راههای درست تبلیغ دین، استفاده از ظرفیت های نیروهای بومی آن کشوری است که قصد تبلیغ در آن را داریم. اگر بتوانیم از افراد بومی آن کشور، طلاب فاضلی را تربیت کنیم و مدیریت را هم به دست آنها بدهیم، بسیار کارسازتر خواهد بود. آن طلبه ای که ایرانی است، باید همین ایران را مدیریت کند و ابتدا کشور خودش را سر و سامان بدهد.

فرهنگ پویا: با تشکر از جنابعالی که در این گفت و گو شرکت کردید. من هم از شما و همه دست اندرکاران فصلنامه فرهنگ پویا متشکرم.